

Hirvieläinonnettomuudet yleisillä teillä 1992-93

Helsinki 1994

Tutkimuskeskus

Kuvaluettelo

- Kuva 1: Hirvi- ja peuraonnettomuudet yleisillä teillä vuosina 1983-93
- Kuva 2: Hirvionnettomuudet yleisillä teillä ja hirvikanta vuosina 1975-93
- Kuva 3: Hirvionnettomuuskustannukset yleisillä teillä tiepiireittäin v.1993
- Kuva 4: Peuraonnettomuuskustannukset yleisillä teillä tiepiireittäin v.1993
- Kuva 5: Hirvi- ja peuraonnettomuudet yleisillä teillä riistanhoitopiireittäin v.1989-1993

Taulukkoluetelo

- Taulukko 1: Hirvieläinonnettomuudet ja niiden seuraukset vuosina 1982-92
- Taulukko 2: Hirvi- ja peuraonnettomuudet ja niiden seuraukset yleisillä teillä vuonna 1992 tiepiireittäin
- Taulukko 3a: Hirvieläinonnettomuudet kuukausittain yleisillä teillä vuonna 1993
- Taulukko 3b: Hirvieläinonnettomuudet kuukausittain yleisillä teillä vuonna 1992
- Taulukko 4a: Hirvieläinonnettomuudet yleisillä teillä vuonna 1993 eri valoisuusolosuhteissa
- Taulukko 4b: Hirvieläinonnettomuudet yleisillä teillä vuonna 1992 eri valoisuusolosuhteissa
- Taulukko 5a: Hirvieläinonnettomuudet eri nopeusrajoitusalueilla yleisillä teillä vuonna 1993
- Taulukko 5b: Hirvieläinonnettomuudet eri nopeusrajoitusalueilla yleisillä teillä vuonna 1992
- Taulukko 6: Hirvi- ja peuraonnettomuuksien vuotuiset kokonaiskustannukset 1993 ja -92 laskettuina vuoden 1993 yksikkökustannusten mukaan
- Taulukko 7a: Hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1993 tiepiireittäin eri toiminnallisissa tieluokissa

- Taulukko 7b: Hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1992 tiepiireittäin eri toiminnallisissa tieluokissa
- Taulukko 8a: Peuraonnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1993 Uudenmaan, Turun ja Hämeen tiepiireissä ja koko maassa eri toiminnallisissa tieluokissa
- Taulukko 8b: Peuraonnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1992 Uudenmaan, Turun ja Hämeen tiepiireissä ja koko maassa eri toiminnallisissa tieluokissa
- Taulukko 9a: Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1993 tiepiireittäin eri toiminnallisissa tieluokissa
- Taulukko 9b: Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1992 tiepiireittäin eri toiminnallisissa tieluokissa

HIRVIELÄINONNETTOMUUDET VUONNA 1993

Tielaitoksessa hirvieläinonnettomuuksina tilastoidaan poliisin tielaitokselle ilmoittamat hirvi- ja peuraonnettomuudet. Hirvionnettomuuksien määrä on vuoden 1987 jälkeen laskenut aina edellisestä vuodesta. Tilastoitujen peuraonnettomuuksien määrä on kasvanut vuodesta 1990 lähtien. Hirvionnettomuuksien määrä väheni 13 % vuodesta 1992 vuoteen 1993. Peuraonnettomuuksien määrä kasvoi 33 %. Vuonna 1993 tapahtui 1162 hirvionnettomuutta, joista 6 oli kuolemaan johtaneita ja 104 loukkaantumiseen johtaneita. Peuraonnettomuuksia vuonna 1993 tapahtui 975, joista 14 johti loukkaantumiseen. Kuolemaan johtaneita peuraonnettomuuksia ei tapahtunut. Hirvikannan suuruus vaikuttaa hirvionnettomuuksien määrään. Kannan sääty onkin tehokkain hirvionnettomuuksien torjuntakeino.

Hirvionnettomuuksia tapahtui eniten Kaakkois-Suomen, Hämeen, Turun ja Uudenmaan tiepiireissä. Yhteensä 96 % peuraonnettomuuksista tapahtui Hämeen, Turun ja Uudenmaan tiepiirien alueella. Luokittelu on tehty 1.1.1994 tietilanteen ja tiepiiri- jaon mukaisesti.

Henkilövahinkoon johtaneita hirvieläinonnettomuuksia tapahtui paljon heinäkuusta lokakuuhun. Hirvionnettomuuksia tapahtui eniten syys-lokakuussa ja peuraonnettomuuksia loka-, marras- ja joulukuussa.

Henkilövahinkoon johtaneista hirvieläinonnettomuuksista tapahtui pimeässä tai hämärässä kaikkiaan 72 % ja päivänvalossa 22 %. Valaistulla tiellä tapahtui 5 % henkilövahinkoon johtaneista hirvieläinonnettomuuksista.

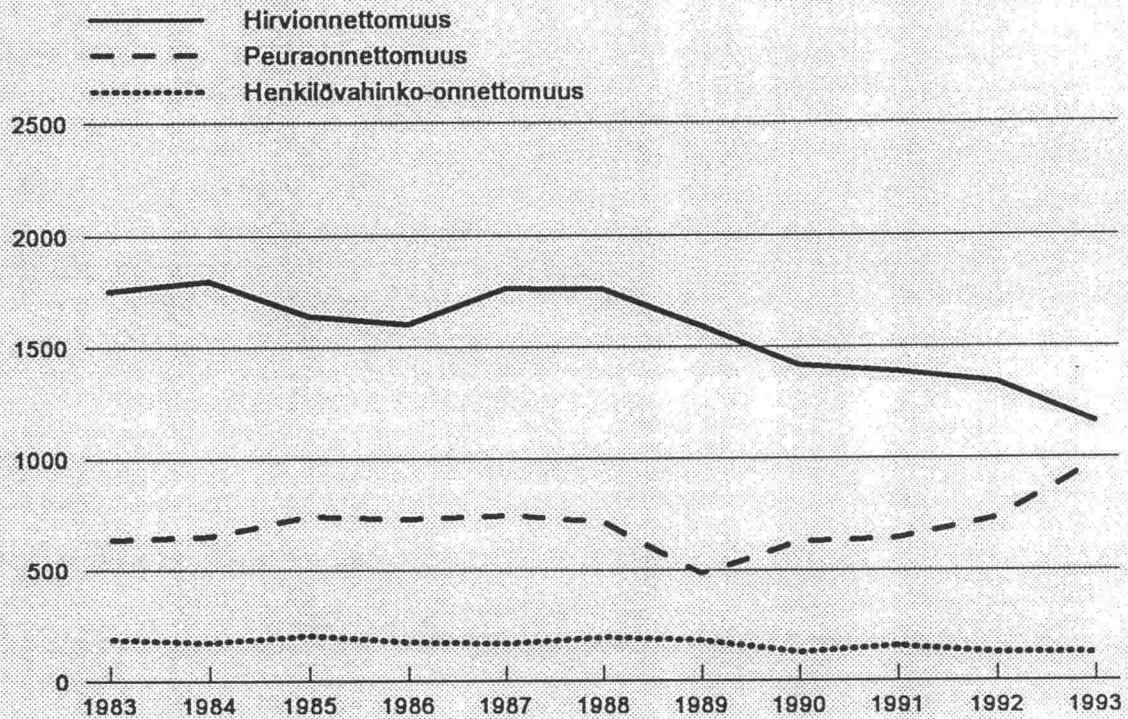
Henkilövahinkoon johtaneista hirvieläinonnettomuuksista 45 % tapahtui nopeusrajoitusalueella 80 km/h ja 47 % nopeusrajoitusalueella 100 km/h. Nopeusrajoitusalueella 80 km/h tapahtui 54 % kaikista hirvi- ja 72 % peuraonnettomuuksista. Kaikista hirvionnettomuuksista 40 % ja kaikista peuraonnettomuuksista 22 % tapahtui nopeusrajoitusalueella 100 km/h.

Koko maan hirvionnettomuusaste oli 4,3 onnettomuutta/10⁸ autokm ja peuraonnettomuusaste 3,6 onn./10⁸ autokm. Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien onnettomuusaste oli 0,6 onn./10⁸ autokm. Hirvionnettomuuksien onnettomuusaste oli suurin valta- ja kantateillä, peuraonnettomuuksien seudullisilla teillä. Onnettomuusasteet on laskettu 1.1.1994 tilanteen liikennesuoritteilla.

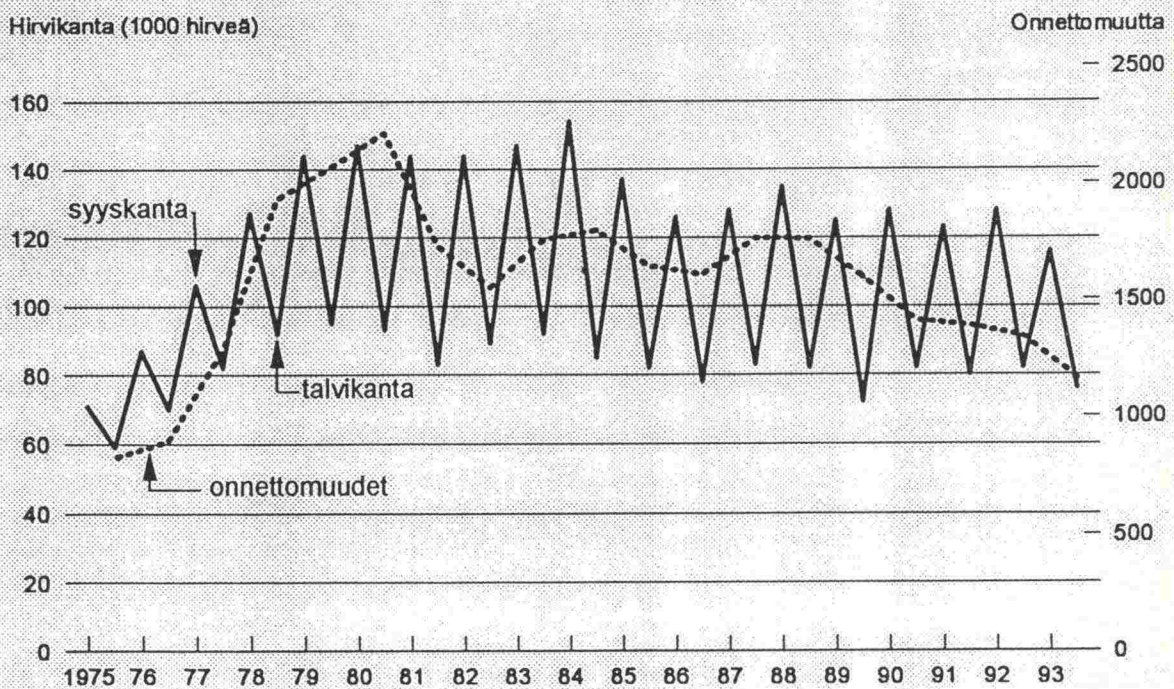
Vuonna 1993 tapahtuneet hirvieläinonnettomuudet maksoivat yhteiskunnalle noin 95,6 miljoonaa markkaa, josta hirvionnettomuuksien osuus oli 84 % (80 milj. mk) ja peuraonnettomuuksien osuus 16 % (15,6 milj. mk). Hirvionnettomuuksien vakavien seurausten vuoksi hirvionnettomuuden keskimääräiseksi hinnaksi muodostui 69 000 mk ja peuraonnettomuuden keskimääräiseksi hinnaksi 16 000 mk. Esitetyt onnettomuuskustannukset on laskettu yhteiskunnalliseen maksuhalukkuuteen perustuvaa laskutapaa käyttäen vuoden 1993 alkuvuoden hintatasolla. Yksikkökustannuksina on käytetty onnettomuudessa kuolleelle 7 620 000 mk, onnettomuudessa vammautuneelle 143 000 mk ja omaisuusvahingolle 13 600 mk.

KUVAT

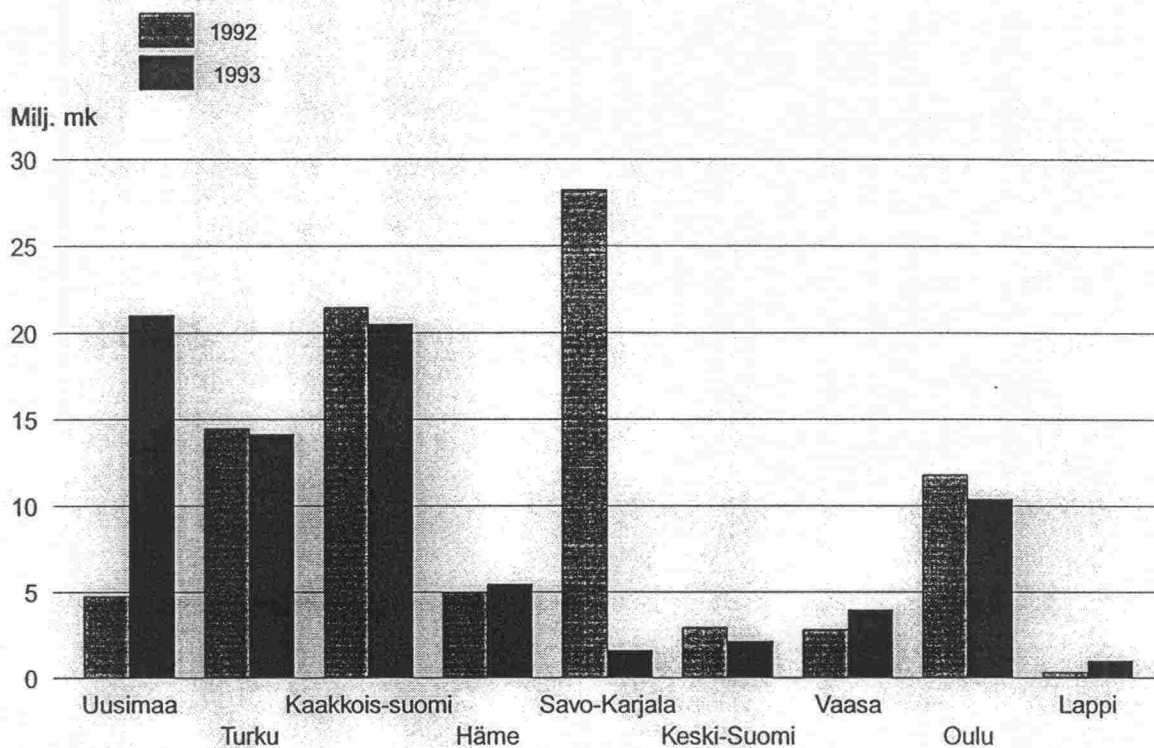
Kuva 1: Hirvi- ja peuraonnettomuudet yleisillä teillä vuosina 1983-93

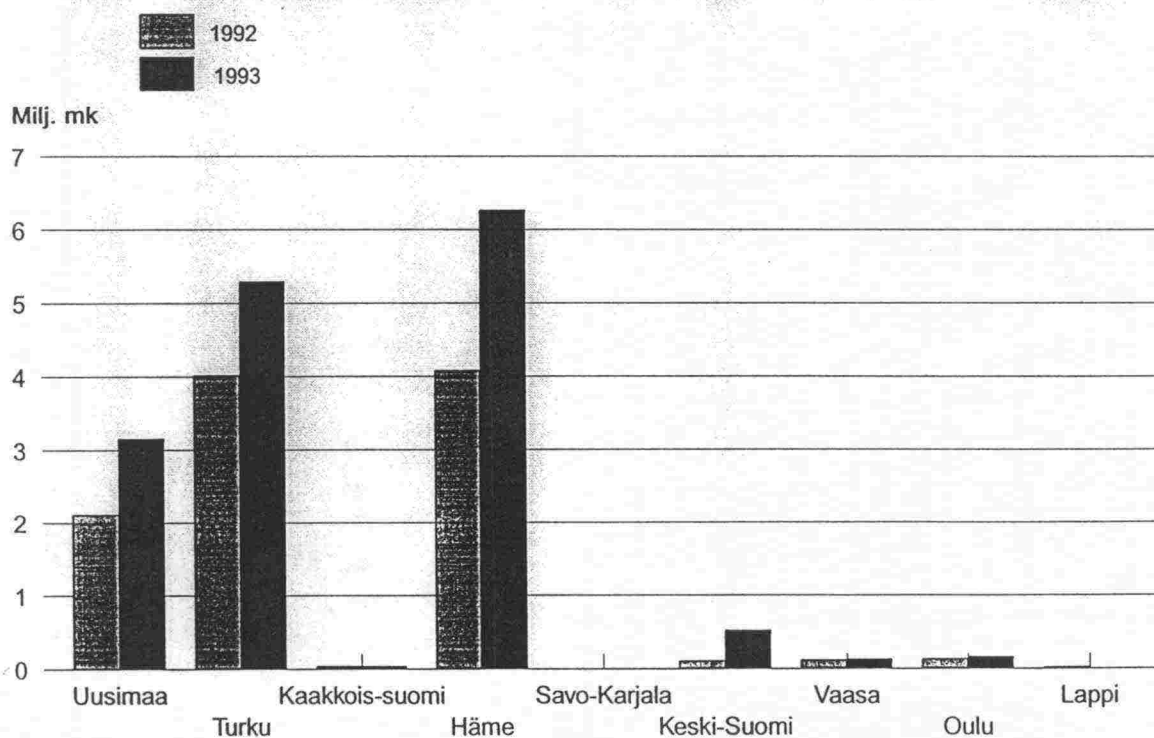
Kuva 2: Hirvionnettomuudet yleisillä teillä ja hirvikanta vuosina 1975-93

Kuva 3: Hirvionnettomuuskustannukset yleisillä teillä tiepiireittäin v.1992-93

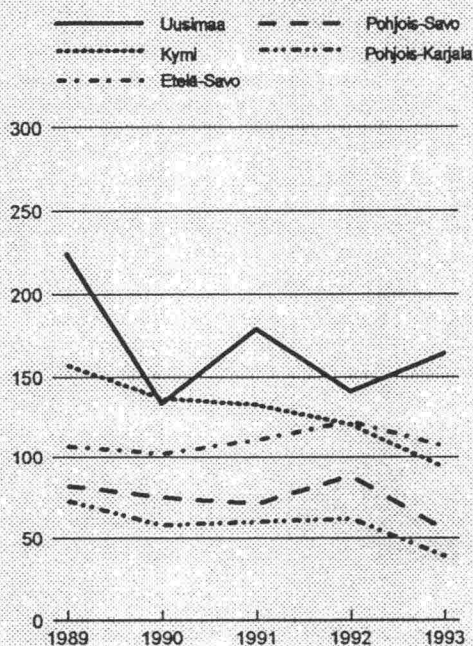

Kuva 4: Peuraonnettomuuskustannukset yleisillä teillä tiepiireittäin v.1992-93

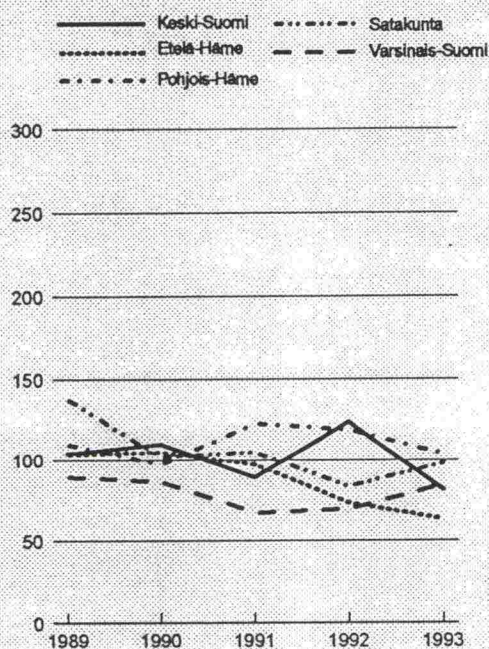

Kuva 5: Hirvi- ja peuraonnettomuudet yleisillä teillä riistanhoitopiireittäin v.1989-93

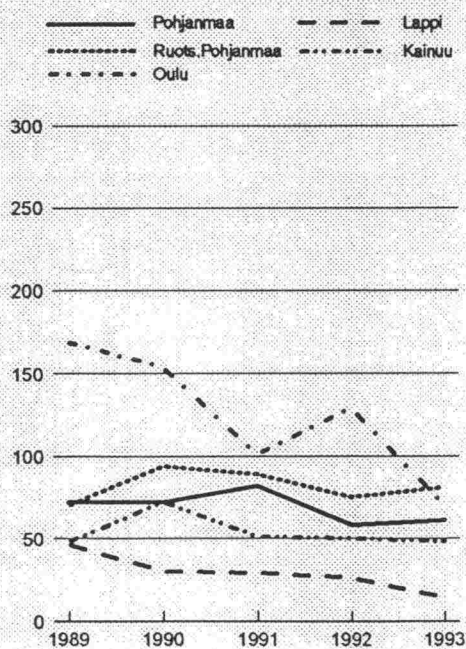
Hirvionnettomuudet

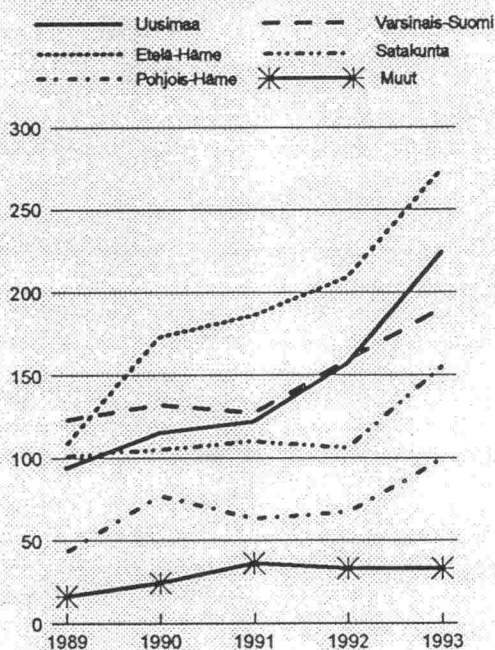
Hirvionnettomuudet

Hirvionnettomuudet

Peuraonnettomuudet

TAULUKOT

TAULUKOT

Taulukko 1: Hirvieläinonnettomuudet ja niiden seuraukset vuosina 1983 - 93

Vuosi	Onnettomuuksia			Kuolleita			Loukkaantuneita		
	Hirvi	Peura	Yht.	Hirvi	Peura	Yht.	Hirvi	Peura	Yht.
1983	1755	639	2394	6	0	6	241	19	260
1984	1797	654	2451	5	0	5	213	13	226
1985	1642	742	2384	4	1	5	257	18	275
1986	1605	728	2333	4	1	5	236	9	245
1987	1762	745	2507	3	1	4	217	7	224
1988	1760	715	2475	4	1	5	264	20	284
1989	1595	483	2078	5	1	6	215	5	220
1990	1417	626	2043	9	0	9	156	4	160
1991	1387	642	2029	12	0	12	190	8	198
1992	1341	731	2072	7	0	7	156	8	164
1993	1162	975	2144	6	0	6	144	20	164

Taulukko 2: Hirvi- ja peuraonnettomuudet ja niiden seuraukset vuosina 1993 ja -92 tiepiireittäin

Tiepiiri		Hirvionnettomuudet			Peuraonnettomuudet			Hirvieläinonnettomuudet yht.	Seuraukset	
		Kuol. joht.	Loukk. joht.	Yht.	Kuol. joht.	Loukk. joht.	Yht.		Kuol-leita	Louk-kaan-tuneita
Uusimaa	1993	2	20	164	0	1	224	388	2	28
	1992	0	18	141	0	1	157	298	0	23
Turku	1993	1	22	168	0	7	320	488	1	40
	1992	1	25	132	0	5	249	381	1	43
Kaakkois-Suomi	1993	2	16	200	0	0	3	203	2	20
	1992	2	18	244	0	0	4	248	2	23
Häme	1993	0	16	169	0	4	395	564	0	32
	1992	0	11	202	0	2	290	492	0	19
Savo-Karjala	1993	0	3	94	0	0	0	94	0	3
	1992	3	14	150	0	0	0	150	3	25
Keski-Suomi	1993	0	7	93	0	1	20	113	0	9
	1992	0	8	134	0	0	9	143	0	9
Vaasa	1993	0	11	142	0	0	10	152	0	16
	1992	0	7	133	0	0	10	143	0	8
Oulu	1993	1	5	118	0	1	3	121	1	10
	1992	1	10	179	0	0	10	189	1	14
Lappi	1993	0	4	14	0	0	0	14	0	6
	1992	0	0	26	0	0	2	28	0	0
Koko maa	1993	6	104	1162	0	14	975	2137	6	164
	1992	7	111	1341	0	8	731	2072	7	164

Taulukko 3a: Hirvieläinonnettomuudet kuukausittain yleisillä teillä vuonna 1993

Kuukausi	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuole- maan joht.	Loukk. johta- neet	Henk. vah. joht.	Osuus hvj:sta %	Kaikki onnett.	%	Kaikki onnett.	%
Tammi	0	6	6	4,8	65	5,6	73	7,5
Helmi	0	5	5	4,0	27	2,3	55	5,6
Maalis	1	1	2	1,6	25	2,2	25	2,6
Huhti	0	5	5	4,0	59	5,1	38	3,9
Touko	1	10	11	8,9	103	8,9	58	5,9
Kesä	0	12	12	9,7	133	11,4	64	6,6
Heinä	0	13	13	10,5	122	10,5	27	2,8
Elo	1	13	14	11,3	110	9,5	38	3,9
Syys	1	14	15	12,1	153	13,2	82	8,4
Loka	2	19	21	16,9	168	14,5	133	13,6
Marras	0	9	9	7,3	94	8,1	225	23,1
Joulu	0	11	11	8,9	103	8,9	157	16,1
Yhteensä	6	118	124	100,0	1162	100,0	975	100,0

Taulukko 3b: Hirvieläinonnettomuudet kuukausittain yleisillä teillä vuonna 1992

Kuukausi	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuole- maan joht.	Loukk. johta- neet	Henk. vah. joht.	Osuus hvj:sta %	Kaikki onnett.	%	Kaikki onnett.	%
Tammi	1	8	9	7,1	103	7,7	48	6,6
Helmi	0	0	0	0,0	36	2,7	33	4,5
Maalis	0	1	1	0,8	15	1,1	20	2,7
Huhti	0	1	1	0,8	17	1,3	34	4,7
Touko	0	14	14	11,1	104	7,8	38	5,2
Kesä	1	14	15	11,9	196	14,6	59	8,1
Heinä	2	19	21	16,7	128	9,5	41	5,6
Elo	1	12	13	10,3	121	9,0	31	4,2
Syys	1	23	24	19,0	200	14,9	60	8,2
Loka	1	14	15	11,9	195	14,5	111	15,2
Marras	0	6	6	4,8	153	11,4	145	19,8
Joulu	0	7	7	5,6	73	5,4	111	15,2
Yhteensä	7	119	126	100,0	1341	100,0	731	100,0

TAULUKOT

Taulukko 4a: Hirvieläinonnettomuudet yleisillä teillä vuonna 1993 eri valoisuusolosuhteissa

Valoisuus	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuol. johta- neet	Loukk. johta- neet	Henk. vah. joht.	Osuus hvj:sta %	Kaikki onnett.	%	Kaikki onnett.	%
Päivänvalo	0	27	27	21,8	346	29,8	227	23,3
Hämärä	2	23	25	20,2	234	20,1	150	15,4
Pimeä	3	62	65	52,4	521	44,8	542	55,6
Tie valaistu	1	5	6	4,8	29	2,5	31	3,2
Tieto puuttuu	0	1	1	0,8	32	2,8	25	2,6
Yhteensä	6	118	124	100,0	1162	100,0	975	100,0

Taulukko 4b: Hirvieläinonnettomuudet yleisillä teillä vuonna 1992 eri valoisuusolosuhteissa

Valoisuus	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuol. johta- neet	Loukk. johta- neet	Henk. vah. joht.	Osuus hvj:sta %	Kaikki onnett.	%	Kaikki onnett.	%
Päivänvalo	1	34	35	27,8	393	29,3	190	26
Hämärä	2	24	26	20,6	288	21,5	104	14,2
Pimeä	4	56	60	47,6	602	44,9	394	53,9
Tie valaistu	0	3	3	2,4	29	2,2	24	3,3
Tieto puuttuu	0	2	2	1,6	29	2,2	19	2,6
Yhteensä	7	119	126	100,0	1341	100,0	731	100,0

Taulukko 5a: Hirvieläinonnettomuudet eri nopeusrajoitusalueilla yleisillä teillä vuonna 1993

Nopeus- rajoitus	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuol. johta- neet	Loukk. johta- neet	Henk. vah. joht.	Osuus hvj:sta %	Kaikki onnett.	%	Kaikki onnett.	%
50 km/h	0	2	2	1,6	12	1,0	12	1,2
60 "	0	2	2	1,6	28	2,4	25	2,6
70 "	0	0	0	0,0	2	0,2	3	0,3
80 "	3	53	56	45,1	63	54,3	702	72,0
100 "	3	55	58	46,7	463	39,9	218	22,4
120 "	0	6	6	4,8	26	2,2	15	1,5
Yhteensä	6	118	124	100,0	1162	100,0	975	100,0

Taulukko 5b: Hirvieläinonnettomuudet eri nopeusrajoitusalueilla yleisillä teillä vuonna 1992

Nopeus- rajoitus	Hirvieläinonnettomuudet				Hirvionnettomuudet		Peuraonnettomuudet	
	Kuol. johta- neet	Loukk. johta- neet	Henk. vah. joht.	Osuus hvj:sta %	Kaikki onnett.	%	Kaikki onnett.	%
50 km/h	0	3	3	2,4	8	0,6	12	1,6
60 "	0	0	0	0,0	15	1,1	13	1,8
70 "	0	0	0	0,0	6	0,4	3	0,4
80 "	0	56	56	44,4	736	54,9	502	68,7
100 "	7	58	65	51,6	556	41,5	198	27,1
120 "	0	2	2	1,6	20	1,5	3	0,4
Yhteensä	7	119	126	100,0	1341	100,0	730	100,0

Taulukko 6: Hirvi- ja peuraonnettomuuksien vuotuiset kokonaiskustannukset 1993 ja -92 laskettuna vuoden 1993 yksikkökustannusten mukaan

	Hirvionnettomuudet				Peuraonnettomuudet			
	1993		1992		1993		1992	
	%	Milj. mk	%	Milj. mk	%	Milj.mk	%	Milj. mk
Kuolemat	57	46	58	53	0	0	0	0
Loukkaantumiset	26	21	24	22	18	2,9	11	1,1
Omaisuuksivahingot	17	14	18	16	82	12,8	89	9,5
Yhteensä	100	80	100	92	100	15,6	100	10,7

TAULUKOT

Taulukko 7a: Hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1993 tiepiireittäin eri toiminnallisissa tieluokissa

Tiepiiri	Tieluokka					
	Valtatiet	Kantatiet	Seudulliset tiet	Kokoojatiet	Yhdystiet	Yhteensä
Uusimaa	3,2	3,9	2,3	2,2	3,0	3,1
Turku	5,5	5,5	7,3	2,6	1,8	4,9
Kaakkois-Suomi	7,5	7,0	3,3	4,9	5,3	6,4
Häme	4,9	4,3	5,2	3,4	2,1	4,3
Savo-Karjala	3,9	4,3	2,7	3,3	3,5	3,7
Keski-Suomi	6,0	9,1	6,3	6,3	3,7	6,0
Vaasa	8,0	4,0	5,9	6,1	2,6	5,6
Oulu	4,0	5,2	3,5	3,1	4,0	4,0
Lappi	0,7	1,4	0,8	0,4	1,1	0,8
Koko maa	4,9	4,5	4,4	3,4	3,1	4,3

Taulukko 7b: Hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1992 tiepiireittäin eri toiminnallisissa tieluokissa

Tiepiiri	Tieluokka					
	Valtatiet	Kantatiet	Seudulliset tiet	Kokoojatiet	Yhdystiet	Yhteensä
Uusimaa	3,0	3,2	2,1	3,0	1,5	2,7
Turku	3,9	4,4	5,2	3,1	1,5	3,7
Kaakkois-Suomi	9,1	8,7	4,5	6,1	5,4	7,8
Häme	5,8	6,7	5,8	4,7	1,8	5,3
Savo-Karjala	4,7	7,5	5,7	7,6	5,7	5,7
Keski-Suomi	8,5	15,3	6,5	7,2	6,0	8,3
Vaasa	8,6	3,2	5,3	2,9	2,7	5,1
Oulu	6,0	8,0	3,4	6,6	5,8	6,0
Lappi	0,8	2,2	0,7	2,2	2,8	1,5
Koko maa	5,6	5,4	4,3	4,5	3,4	4,9

Taulukko 8a: Peuraonnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1993 Uudenmaan, Turun ja Hämeen tiepiireissä ja koko maassa eri toiminnallisissa tieluokissa

Tiepiiri	Tieluokka					Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seudulliset tiet	Kokoojatiet	Yhdystiet	
Uusimaa	2,8	5,6	5,9	6,3	2,5	4,2
Turku	6,3	9,1	13,2	10,2	10,0	9,2
Häme	8,0	7,5	16,1	13,0	12,5	10,1
Koko maa	2,7	3,5	5,7	4,7	3,2	3,6

Taulukko 8b: Peuraonnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1992 Uudenmaan, Turun ja Hämeen tiepiireissä ja koko maassa eri toiminnallisissa tieluokissa

Tiepiiri	Tieluokka					Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seudulliset tiet	Kokoojatiet	Yhdystiet	
Uusimaa	2,2	3,0	4,7	4,3	1,8	2,9
Turku	4,0	10,6	11,4	6,7	6,5	7,0
Häme	6,2	9,6	9,7	8,0	8,7	7,5
Koko maa	2,0	2,9	4,3	3,1	2,2	2,7

TAULUKOT

Taulukko 9a: Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1993 tiepiireittäin eri toiminnallisissa tieluokissa

Tiepiiri	Tieluokka					Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seudulliset tiet	Kokoojatiet	Yhdystiet	
Uusimaa	0,6	0,5	0,2	0,0	0,4	0,4
Turku	0,6	1,1	1,4	0,0	0,2	0,7
Kaakkois-Suomi	0,9	0,0	0,3	0,6	0,0	0,6
Häme	0,6	0,5	0,2	0,0	0,0	0,4
Savo-Karjala	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1
Keski-Suomi	0,5	1,5	0,5	0,0	0,0	0,5
Vaasa	0,8	0,0	0,3	0,3	0,5	0,4
Oulu	0,2	0,3	0,0	0,3	0,4	0,2
Lappi	0,4	0,4	0,0	0,0	0,0	0,2
Koko maa	0,6	0,4	0,4	0,1	0,2	0,4

Taulukko 9b: Henkilövahinkoon johtaneiden hirvionnettomuuksien onnettomuusaste (onn./10⁸ autokm) yleisillä teillä vuonna 1992 tiepiireittäin eri toiminnallisissa tieluokissa

Tiepiiri	Tieluokka					Yhteensä
	Valtatiet	Kantatiet	Seudulliset tiet	Kokoojatiet	Yhdystiet	
Uusimaa	0,3	0,6	0,4	0,2	0,0	0,3
Turku	1,0	0,6	1,1	0,5	0,0	0,7
Kaakkois-Suomi	0,8	1,1	0,3	0,3	0,2	0,6
Häme	0,5	0,2	0,0	0,2	0,0	0,3
Savo-Karjala	0,4	1,6	0,5	1,0	0,2	0,7
Keski-Suomi	0,7	0,7	0,5	0,0	0,0	0,5
Vaasa	0,3	0,2	0,5	0,3	0,0	0,3
Oulu	0,4	0,5	0,0	0,8	0,0	0,4
Lappi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Koko maa	0,5	0,6	0,5	0,4	0,0	0,4